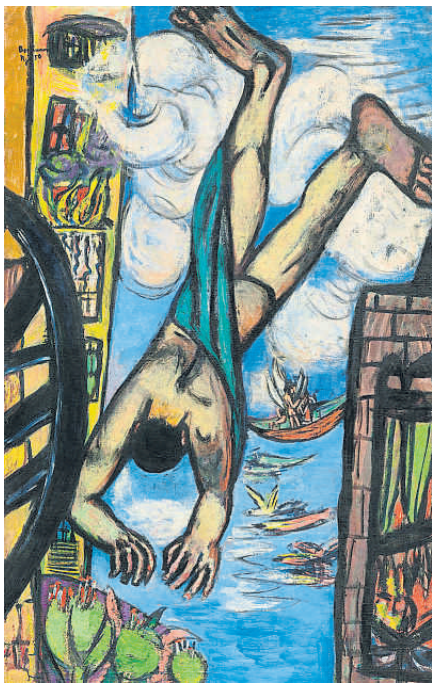

L'existència del denominat "Goya alemany" va transcórrer en temps maleïts: va experimentar en primera persona la guerra, va assistir a l'ascens del nacionalsocialisme, va patir l'exili. La seva obra és un reflex d'aquella experiència, però també del seu estranyament vital. Després del seu pas per Madrid, arriba a CaixaForum Barcelona la primera retrospectiva en dècades d'una de les figures més influents de la Nova Objectivitat, pintor d'al·legories i metàfores capaces de connectar amb el públic actual

Max Beckmann, els desastres de la vida

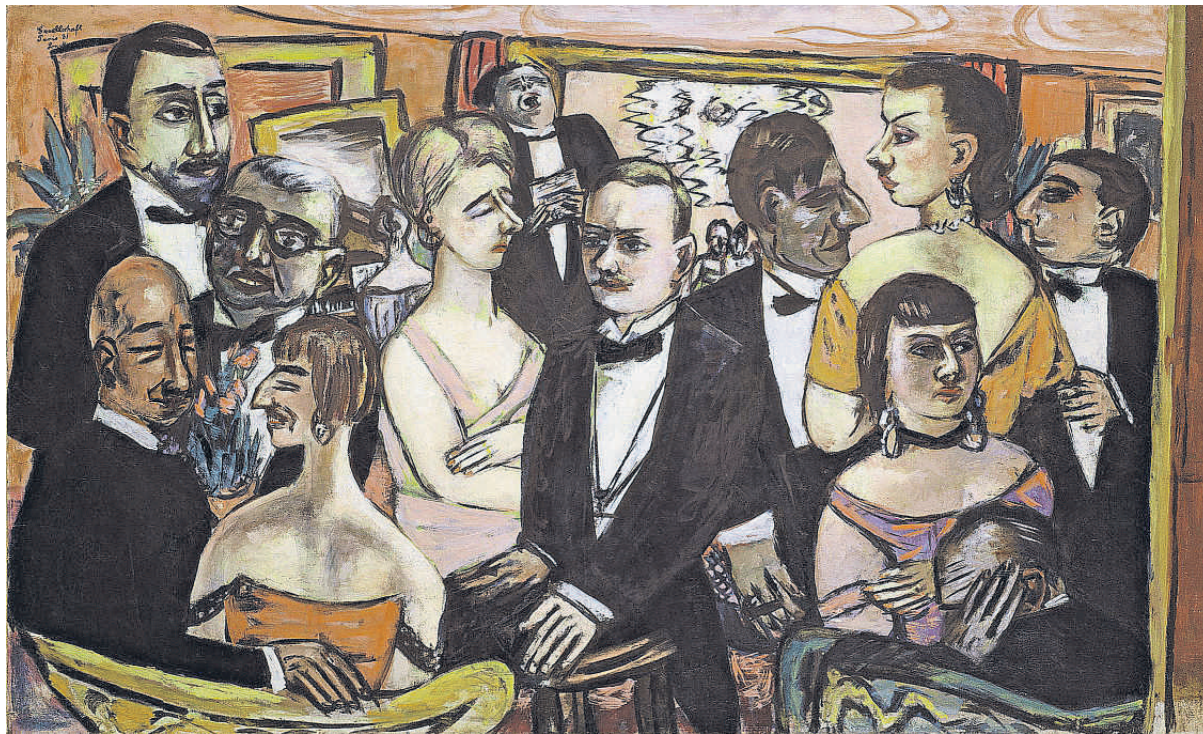
HOME CAIENT (1950). Un home gairebé nu cau cap avall entre dos gratacels en flames. La figura és molt gran, amb prou feines continguda pel quadre, de manera que els peus freguen la vora. D'aquesta obra va dir Guappi que la figura no representa l'art, "sinó l'home, condemnat a caure a la terra i viure allà, amb tots els seus horrors i bellesa".

NATIONAL GALLERY, WASHINGTON, © VEGAP, MADRID

DOBLE RETRAT, CARNAVAL (1925). Beckmann es representa a si mateix vestit de Pierrot al costat de Quappi, disfressada de Napoleó, amb qui es casaria l'any següent; la parella sembla novuvinguda a una festa de disfresses, amb uns pesats cortinatges de fons que deixen entreveure que fora ja és negra nit. Quappi simula que va cavalcant, muntada en un cavall de cartró.

MUSEUM KUNSTALST, © VEGAP, MADRID

ISABEL GÓMEZ MELENCHÓN

"La guerra s'acosta al seu trist final. No ha canviat gens ni mica la meua opinió sobre la vida, només ha vingut a confirmar-la". Max Beckmann (Leipzig, 1884-Nova York, 1950) ha estat qualificat més d'una vegada com "el Goya alemany"; bé, la successió de conteses i catàstrofes a l'Europa de la primera meitat del segle passat fa que no sigui l'únic artista germànic a qui es pugui aplicar aquest adjectiu; allà hi ha George Grosz, Otto Dix, fins i tot Bruno Schulz. Tot i això, en el cas de Beckmann a la influència de l'autor d'*Els desastres de la guerra* s'hi afegeix una actitud vital marcada per una mena d'exili interior, un estranyament davant l'existència humana i la modernitat que es va veure afavorit pels temps que a l'alemany li van tocar viure: la Primera Guerra Mundial i la seva "enorme matança", el

caos de la República de Weimar, l'ascens del Partit Nacionalsocialista, la Segona Guerra Mundial. L'exili literal, als Estats Units, es va convertir en un allunyament, però també en la possibilitat d'un altre inici.

A partir de dijous vinent i després del seu pas pel museu Thyssen-Bornemisza de Madrid, CaixaForum presentarà a Barcelona la primera retrospectiva de Beckmann en dècades al nostre país, centrada en el concepte de l'exili. Max Beckmann constitueix sens dubte una de les figures clau de l'art alemany del segle passat. Allunyat de qualsevol etiqueta, va rebutjar participar en els moviments artístics de la seva època, inclos i de forma explícita l'expressionisme, malgrat la qual cosa se'l considera un dels artífexs de la Nova Objectivitat; "crec que estimo tant la pintura justament perquè m'obliga a ser objectiu. No hi ha res que odii

SOCIETAT, PARÍS (1931). La pintura deriva d'una festa a l'ambaixada alemanya a París, on Beckmann logava des del 1929 un apartament per a l'hivern, desitjós d'integrar-se al cercle artístic i mundà de la capital francesa. Al centre del quadre es reconeix el príncep Von Rohan; també apareixen retratats l'ambaixador alemany a París, Leopold von Hoesch, el banquer Albert Hahn, l'historiador de la música Paul Hirst i el modista Francis Paul Poirret.

GUGGENHEIM MUSEUM, © VEGAP, MADRID

A les seves pintures no hi ha sentimentalisme; les figures es disfressen, es deformen, s'oculten darrere les màscares

tant com el sentimentalisme", va deixar escrit el 1918, en un text en el qual explicava els seus principis creatius.

No hi ha sentimentalismes a les pintures de Beckmann, això és evident, les seves figures es disfressen per al carnaval de la vida, es vesteixen de pallasso, es deformen grotesques, s'oculten darrere les màscares. Durant i després de la seva participació a la guerra apareixen els mutilats, la fam de la família reunida al voltant d'una taula amb els plats buits, la dona assassinada pels soldats, la indiferència de la multitud al pas de dos ancians arrossegant un cadàver. És impossible deixar de pensar en Goya. En Beckmann hi ha un abans i un després de la guerra. El seu únic fill, en Peter, va escriure que l'artista no es va allistar tant per patriotisme com per viure l'experiència de la guerra en si mateixa. Allà >

